

CUPRINS

Introducere	17
-------------	----

I.

IMPLICAȚII ALE APOSTOLATULUI CREȘTIN REFLECTATE ÎN ACTIVITATEA PUBLICĂ A DOMNULUI IISUS HRISTOS

I.1. Activitatea publică a Domnului Iisus Hristos: model unic de misiune	25
I.2. Misiune prin asumarea culturii și a modului de a trăi al oamenilor din locul în care misionarul dorește să propovăduiască Evanghelia	28
I.3. Misiune prin iubire necondiționată: includerea celor excluși	31
I.4. Atitudinea smerită în actul misionar: misiune prin slujire absolută sau adevărata dragoste a misionarului slujitor	35
I.5. Misiune prin grija față de bolnavi	39
I.6. Misiune cu ajutorul rugăciunii și a postului	43
I.7. Implicarea tuturor creștinilor în activitățile misionare. Misiune cu ajutorul celorlalți	48

I.8. Misiune prin transfigurarea completă a vieții	52
I.9. Descrierea împărăției lui Dumnezeu prin pilde	55

II.

IMPLICAȚII ALE APOSTOLATULUI CREȘTIN REFLECTATE ÎN PATRU DISCURSURI CU CARACTER MISIONAR ALE DOMNULUI IISUS HRISTOS

II.1. Misionarul călăuză: discursul despre Lumina lumii (<i>Ioan</i> , 8:12-59)	61
II.2. Discursul despre Păstorul cel bun: model de pastorație (<i>Ioan</i> , 10:1-21)	66
II.3. Discursul profetic al lui Iisus către ucenicii Săi (<i>Marcu</i> , 13; <i>Matei</i> , 24:1-25:46; <i>Luca</i> , 21:5-36)	72
II.4. Euharistia: ținta sau scopul misiunii. Discursul teologic al Domnului Iisus (<i>Ioan</i> , 6:22-71)	77

III.

CONȘTIENTIZAREA RESPONSABILITĂȚII MISIONARE

III.1. Înțelesul esențial al apostolatului creștin (<i>Matei</i> , 20:20-28; <i>Marcu</i> , 10:35-45)	83
III.2. Responsabilitatea misionarilor (<i>Luca</i> , 19:11-27; <i>Matei</i> , 25:14-30)	88
III.3. Necazurile misionarilor (<i>Matei</i> , 10:16-23; <i>Marcu</i> , 13:9-13; <i>Luca</i> , 21:12-17; <i>Filipeni</i> , 1:29-30)	93
III.4. Răsplata asumării apostolatului (<i>Matei</i> , 19:27-20:16; <i>Marcu</i> , 10:28-31; <i>Luca</i> , 18:28-30)	98

III.5. Cum trebuie să fie misionarul creștin. Avertismentul Domnului Iisus către misionarii nechibzuți (<i>Luca</i> , 14:25-35)	102
III.6. Avertismentul Sfântului Apostol Pavel cu privire la învățătorii falși (1 <i>Timotei</i> , 1:3-11)	107
III.7. Principalele obligații pe care le au ucenicii față de oameni și Dumnezeu (<i>Luca</i> , 17:1-10)	112

IV. NECESITATEA FORMĂRII LAICILOR CA MISIONARI ACTIVI

IV.1 Cum îi formăm pe creștinii timpurilor noastre? Laicii: reprezintă ei înțurparea credinței creștine ortodoxe?	119
IV.2. Înșușirea învățaturii de credință: Sfânta Scriptură și Sfânta Tradiție	124
IV.2.1. Re-predicarea învățăturilor de bază ale creștinismului	124
IV.2.2. Redescoperirea adevăratei Tradiții	130
IV.3. Actualizarea metodelor de catehizare și importanța folosirii instrumentelor moderne în transmiterea credinței	134
IV.3.1. Catehizarea și specificul catehezei contemporane	134
IV.3.2. Pași ce trebuie urmați în vederea realizării unui proiect catehetic eficient	142
IV.3.3. Centralizarea activităților catehetice în parohiile din mediul rural	147
IV.3.4. Comuniunea, baza tuturor metodelor de catehizare în acțiuni concrete	149

<i>IV.3.4.1. Organizarea de activități sportive la nivel de protopopiat</i>	152
<i>IV.3.4.2. Organizarea pelerinajelor și excursiilor gratuite</i>	153
<i>IV.3.4.3. Vizionarea de filme educative în spații adecvate</i>	153
<i>IV.3.4.4. Meditații gratuite la materiile: română, matematică, engleză sau franceză</i>	154
<i>IV.3.4.5. Ajutorarea constantă a elevilor nevoiași cu rechizite și îmbrăcăminte</i>	154
<i>IV.3.4.6. Organizarea anuală a întâlnirii tinerilor ortodocși din România la nivel de eparhie</i>	154
<i>IV.3.4.7. Asigurarea unei mese calde pe zi persoanelor defavorizate și alte acte caritabile</i>	155
IV.4. Participarea activă la Sfânta Liturghie	157
IV. 5. Vizitele pastorale: moment duhovnicesc, mijloc de apropiere și cunoaștere reciprocă	161
IV.6. Viața credinciosului: o viață de slujire (<i>Galateni</i> , 6:1-10)	166
IV.7. Mărturia laicilor azi: condiție sine qua non a ieșirii Bisericii în lume	171

V.

NECESITATEA COMUNIUNII ÎN ACTUL MĂRTURISIRII CREDINȚEI

V.1. Domnul Iisus Hristos: Trimisul și Cel Care trimite (<i>Ioan</i> , 20:21)	177
--	-----

V.2. Comuniunea dintre Domnul Iisus și Dumnezeu Tatăl: modelul acțiunilor misionare (<i>Ioan</i> , 14:9)	182
V.3. Comuniunea dintre Domnul Iisus și ucenicii Săi: rodul misiunii creștine (<i>Ioan</i> , 15:1-10)	186
V.4. Comuniunea ucenicilor: condiție a misiunii (<i>Ioan</i> , 15:16-17)	191
V.5. Unitatea creștinilor după <i>Efesenii</i> , 4:1-16	196
V.6. Iisus muștră atitudinea sectară a ucenicilor (<i>Marcu</i> , 9:38-42; <i>Luca</i> , 9:49-50)	203
V.7. Misiunea ca revelare a comuniunii dintre Dumnezeu și om prin puterea Duhului Sfânt (1 <i>Ioan</i> , 1:1-4)	206
V.8. Comuniunea dintre Domnul Iisus și ucenicii timpurilor noastre	211
V.9. Misionarul împlinește voia Celui Care l-a trimis (<i>Ioan</i> , 4:34)	214
V.10. Sursa puterii celui trimis este puterea Celui ce trimite (<i>Ioan</i> , 14:12-14)	217
V.11. Comuniune și comunitate: „Ca toți să fie una...” (<i>Ioan</i> , 17:21)	221
V.12. Actualizarea comuniunii în actul mărturisirii credinței	224

VI. APOSTOLATUL CERE UN ANGAJAMENT PLENAR

VI.1. Cerințele radicale ale apostolatului creștin și cursa păcatului (<i>Marcu</i> , 8:34; <i>Matei</i> , 16:24; <i>Luca</i> , 9:23; <i>Marcu</i> , 9:43-50; <i>Matei</i> , 18:7-14)	227
VI.2. Avertismentul Mântuitorului Iisus Hristos cu privire la dezbinarea oamenilor din pricina Evangheliei Lui (<i>Luca</i> , 12:49-53; <i>Matei</i> , 10:34-36)	232
VI.3. Mărturie prin sfințenia vieții: faptele autentifică lucrarea misionarului (<i>Ioan</i> , 10:37-38; <i>Matei</i> , 11:2-19; <i>Romani</i> , 2:17-24; <i>2 Corinteni</i> , 6:3-12)	237
VI.4. Esența adevăratei înțâietăți – smerenia (<i>Marcu</i> , 9:33-37; <i>Matei</i> , 18:1-5; <i>Luca</i> , 9:46-48)	241
VI.5. Asumarea smereniei ca încredere în lucrarea lui Dumnezeu	246
VI.6. Nevinovăția copiilor: atitudinea corectă pentru primirea Împărăției lui Dumnezeu (<i>Marcu</i> , 10:13-16; <i>Matei</i> , 19:13-15; <i>Luca</i> , 18:15-17)	253
VI.7. Propovăduirea Evangheliei la toată făptura (<i>Marcu</i> , 16:15-18; <i>Matei</i> , 28:16-20)	255
VI.8. Lipsa fricii în actul mărturisirii Evangheliei (<i>Luca</i> , 12:1-12)	260
VI.9. Despre grija lumească (<i>Luca</i> , 12:22-34; <i>Matei</i> , 6:25-34)	264

VI.10. Promptitudinea și seriozitatea misionarului (<i>Luca</i> , 12:35-48; <i>Matei</i> , 24:45-51)	267
VI.11. Îm bogățirea în Dumnezeu și lipsa lăcomiei (<i>Luca</i> , 12:13-22)	271
VI.12. Îndrăzneala: calitate a predicatorului (<i>Faptele Apostolilor</i> , 4:13, 29, 31; <i>Filipeni</i> , 1:14)	275
VI.13. Uitarea de sine în actul mărturisirii jertfelnice (<i>Filipeni</i> , 2:25-30)	279
VI.14. Martirii: mărturie cu prețul vieții (<i>Faptele Apostolilor</i> , 21:13)	283

VII. ASUMARE ȘI ADAPTARE CONTINUĂ ÎN MISIUNEA CREȘTINĂ

VII.1. Predica din Areopag: înțelegerea misionară a Sfântului Apostol Pavel (<i>Faptele Apostolilor</i> , 17:22)	287
VII.2. Necesitatea înțelegerii societății înainte de a trece la acțiunea de propovăduire a Evangheliei	290
VII.3. Actualizarea modului de propovăduire a mesajului divin prin cuvinte, imagini, idei și concepte proprii timpului prezent: același conținut în forme variate (<i>Evrei</i> , 13:8)	296
VII.4. Inculturarea Evangheliei privită ca proces și ca respect față de om	299

VII.4.1. Comunicarea progresivă a mesajului divin (<i>Evrei</i> , 1:1-3)	305
VII.4.2. Răbdarea lui Dumnezeu în relația Sa cu omul (<i>Faptele Apostolilor</i> , 7:51)	306
VII.5. „Tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mântuiesc pe unii...” (1 <i>Corinteni</i> , 9:19-22)	307
VII.6. Necesitatea adaptării continue în misiunea creștină	311

VIII.

PERSONALITATEA PREOTULUI CA FACTOR DE MĂRTURISIRE EFICIENTĂ ÎNTR-O SOCIETATE ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE

VIII.1. Slujitorul lui Hristos (1 <i>Corinteni</i> , 4:1-5)	313
VIII.1.1. Identitatea misionarului creștin (1 <i>Corinteni</i> , 4:1)	313
VIII.1.1.1. <i>Slujitor al lui Hristos</i> (1 <i>Corinteni</i> , 4:1a)	313
VIII.1.1.2. <i>Iconom al tainelor</i> <i>lui Dumnezeu</i> (1 <i>Corinteni</i> , 1:1b)	317
VIII.1.2. Exigența slujirii (1 <i>Corinteni</i> 4:2)	318
VIII.1.3. Cum este evaluat slujitorul lui Hristos? (1 <i>Corinteni</i> , 4:3-4)	319

VIII.2. Însușirile slujitorilor bisericești (1 <i>Timotei</i> , 3:1-5)	320
VIII.3. Responsabilitățile unui bun slujitor al lui Iisus Hristos (1 <i>Timotei</i> , 4:6-16)	327
VIII.4. Slujirea misionarilor	333
VIII.4.1. Biruitori în Hristos (2 <i>Corinteni</i> , 2:14)	333
VIII.4.2. Cine este adecvat pentru slujirea misionară? (2 <i>Corinteni</i> , 2:15-17)	336
VIII.4.3. Slujitorul competent (2 <i>Corinteni</i> , 3:1-6)	339
VIII.4.4. Slavă netrecătoare de la Duhul Sfânt (2 <i>Corinteni</i> , 3:7-11)	345
VIII.4.5. Putere de la Dumnezeu (2 <i>Corinteni</i> , 4:1-15)	347
VIII.4.6. Dorința după viața veșnică (2 <i>Corinteni</i> , 4:16-5:10)	351
VIII.4.7. Slujirea și mesajul împăcării (2 <i>Corinteni</i> , 5:11-6:2)	354
VIII.4.8. Slavă și necinste: paradoxul slujirii misionare (2 <i>Corinteni</i> , 6:3-10)	358
VIII.4.9. Calitățile unui adevărat Apostol (2 <i>Corinteni</i> , 11:7-11)	361
VIII.4.10. Caracterul unui amăgitor (2 <i>Corinteni</i> , 11:12-15, 20)	365
VIII.5. Impactul produs în societate de acțiunile misionare ale preotului paroh (<i>Faptele Apostolilor</i> , 4:15-16)	368

VIII.6. Indiferent de drepturile și libertățile societății, mesajul Evangheliei rămâne același (<i>Faptele Apostolilor</i> , 5:29)	372
VIII.7. Ce înseamnă a propovădui cu putere? (<i>Faptele Apostolilor</i> , 1:8)	376
VIII.8. Propovăduirea Evangheliei nu stă în măiestria cuvintelor (1 <i>Corinteni</i> , 2:4-5)	378
VIII.9. Evanghelia se propovăduiește cu râvnă (1 <i>Tesaloniceni</i> , 2:1-12)	382
VIII.10. Rugăciunea și răspândirea Evangheliei (2 <i>Tesaloniceni</i> , 3:1-2)	387
VIII.11. „Datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioși...” (<i>Romani</i> , 15:1-7)	391
VIII.12. „Toți caută ale lor, nu ale lui Iisus Hristos” (<i>Filipeni</i> , 2:21; 3:18-19; 2 <i>Corinteni</i> , 4:5; 1 <i>Tesaloniceni</i> , 2:3-7; 1 <i>Timotei</i> , 6:3-10)	395
VIII.13. Modul autentic de a propovădui Evanghelia în parohie: puterea exemplului personal (<i>Tit</i> , 2:7-8)	399
VIII.14. Comportamentul părintelui spiritual față de fii săi duhovnicești (1 <i>Corinteni</i> , 4:14-21)	402
VIII.14.1. Părintele duhovnicesc dojenește (1 <i>Corinteni</i> , 4:14a)	403 403
VIII.14.2. Părintele duhovnicesc iubește (1 <i>Corinteni</i> 4:14)	407

VIII.14.3. Părintele duhovnicesc naște prin Evanghelie în Iisus Hristos (1 <i>Corinteni</i> , 4:15)	409
VIII.14.4. Părintele duhovnicesc este un exemplu de urmat (1 <i>Corinteni</i> , 4:16)	411
VIII.14.5. Părintele duhovnicesc învață (1 <i>Corinteni</i> , 4:17)	413
VIII.14.6. Părintele duhovnicesc disciplinează (1 <i>Corinteni</i> , 4:18-21)	415
Concluzii	417
Bibliografie	423